

25.59x19.14	1	4 עמוד	מעריב מקומונים - ירושלים	25/01/2019	66956644-6
החברה למתנ"סים - 40266					

חקלאות

מאתר ארכיאולוגי מוזנח לאתר טבע קהילתי בלב גילה

לי דניאל

החייאת ח'רבת ארזה הוא פרויקט שמקדם מנהל קהילתי גילה מבית החברה למתנ"סים הארצית, בשיתוף התושבים, הקיבוץ העירוני, המכינה הקדם צבאית, רשות הצעירים בעירייה, כתי ספר בשכונה רשות העתיקות ועיריית ירושלים, אשר יחד מפתחים ומשמרים את המקום לפארק טבע קהילתי. יחד הם חשפו את העתיקות, בנו מתקני צל, נטו ושתלו עצים ועוד. כיום באופן יום-יומי מתקיימים באתר פעילויות חינוכיות ואירועים קהילתיים גדולים לכלל האוכלוסייה.

לאחרונה נחנך בח'רבת ארזה פרויקט "שביל וצליל שהובילה רחל נצר המתכננת השכונתית בשיתוף פעולה עם מוישי פרידמן רכז האתר. הפרויקט נעשה במסגרת פסטיבל "תעשו מקום". ברחבי האתר הוסדרו שבילים חדשים והוצבו כלי נגינה מרשימים, המפליאים בנגינות בעזרת הרוח ונקישות המטיילים בהם. חלק מכלי הנגינה הובאו מוכנים למקום וחלק נבנו על ידי הקהילה-כדוגמת מובייל ענק העשוי קני במבוק שהוצב במקום ונבנה על ידי ילדי בתי הספר היסודיים משכונת גילה.

בנוסף, תלמידי בתי הספר היסודיים המגיעים ללמוד באתר במסגרת פרויקט "כיתה בטבע" הקימו עם חניכי המכינה גינת ירק ססגונית, אותה הם מטפחים. לאחרונה, זכו התלמידים לאכול ממעשי יריהם ולחנות סלט ירקות חורפי, נרגשים לראות כיצד השתילים שטמנו באדמה

בשכונת גילה לא מחכים לט"ו בשבע כדי לטפח את הטבע והצומח שסביבם. 'ח'רבת ארזה' הייתה אתר טבע מוזנח בלב השכונה שאומץ על ידי מנהל קהילתי גילה, מבית החברה למתנ"סים. ביחד עם תושבי השכונה ושותפים נוספים לדרך, הפכו את המקום המוזנח לפינת חמד קסומה בלב השכונה אליה מגיעים רבים.

האתר הקסום נמצא במרחק הליכה משכונת המגורים "גילה", בנקודת התצפית הגבוהה ביותר בירושלים. האתר משתרע על פני שטח פתוח נרחב בין שתי 'רועות' של שכונת גילה, ומשתפל לכיוון ערוץ נחל רפאים. באתר טראסות וצמחייה עשירה והוא בעל חשיבות רבה מבחינת שימור הטבע והנוף אך גם מהפן הארכיאולוגי.

רשות העתיקות בשיתוף בתי הספר וחניכי מכינת בית ישראל ערכו במשך תקופה ארוכה חפירות ונמצאו באתר ממצאים מרשימים של אתר חקלאי קדום מימי החשמונאים. בין הממצאים שמצאו- בורות מים לאיסוף מי גשמים, מקווה טהרה, מדרגות עיבוד חקלאיות, בית בד וגתות לייצור יין. כל אלו מעידים על העורף החקלאי של ירושלים הקדומה מימי החשמונאים ויש המייחסים את המקום לתל ארזון הנזכרת בפפירוסים הקדומים ובמשנה.

מרגש לדעת כי שינוי זה נעשה בשיתוף פעולה עם הקהילה. אנו מזמינים את חובבי הטבע להגיע לאתר הקסום, שכעת אף קסום יותר כאשר כלי הנגינה החדשים מעטרים אותו.

לפני כשלושה חודשים הפכו לירקות מרשימים. ממנהל קהילתי גילה מסרו: "מרגש לראות כיצד הפך האתר המוזנח לפינת חמד שממנה נהנים כל יום מטיילים ומבקרים רבים ובעיקר